

Nyt byggeri er ingen garanti for fejlfri produktion

Skrevet af Joachim Glerup Andersen, SEGES Svineproduktion, mail joga@seges.dk

Under byggeriet bruges meget tid på at finde ud af, hvilke investeringer der kan betale sig, men hvad sker der den dag, de første grise skal indsættes? Hvis man forventer, at anlægget derfra passer sig selv, tager man fejl og kan nemt tabe flere penge end nogle af de investeringer, man lige har brugt god tid på at overveje. Vi ser desværre en alt for stor forskel på, hvor godt man får startet sin produktion op fra projekt til projekt. Læs med her, så du ikke begår de samme fejl ved opstart.

Det basale skal være på plads

En af de typiske udfordringer er at få foderanlægget i gang. Det er kompliceret at designe et foderanlæg, og det er næsten altid nødvendigt med tilpasninger, før anlægget kører optimalt. Det skyldes, at anlæggene ofte skal bygges sammen med eksisterende anlæg, og/eller at der bruges relativt nyt udstyr, som der måske ikke er erfaring med fra tidligere projekter.

De værste fejl er dem, du ikke kan se

At fange fejl, med at grisene ikke får deres foder, er trods alt til at finde, erkende og få løst før eller siden. Men der kan stadig være skjulte fejl, du ikke har set endnu. I Produktionskoncept Slagtesvin har vi de seneste år udviklet en tjekliste, som med ca. 100 tjekpunkter nemt gennemgår alle detaljerne, og får opdaget skjulte fejl i tide. Der er ofte fejl i computerens tal – eller fejl i management, fordi der er ansat nyt personale og/eller personale, som har fået nye opgaver. Brug tjeklisten sammen med din rådgiver, og få den gået grundigt igennem løbende, mens det første hold slagtesvin produceres i stalden.

Herunder finder du hyppigt fundne krav fra tjeklisten for fodring og klima. Den fulde liste af krav og tiltag kan hentes på www.svineproduktion.dk/aktuelt/temaer/ps

Tjekpunkter fodring

Krav 100. Foder skal være optimeret efter seneste udgave af SEGES' næringsstofnormer, herunder anbefalinger om ekstra aminosyrer ved lavt foderforbrug.

Krav 102. Vådfoder. Energiindhold skal være mindst 0,30 FESv pr. kg fodermix i fase 1. Gerne 0,33 FESv/kg.

Krav 106. Tre repræsentative prøver fra eget korn eller store partier over 200 tons indkøbt korn skal analyseres for vand og råprotein. Der anvendes tabelværdier for løbende indkøbte kornpartier eller kornarter, der anvendes med mindre end 15 pct. i blandingen.

Krav 108. Ved ændring af optimeringer kontrolleres, at der anvendes samme tørstofprocent og FESv/kg foder i optimering, fodercomputer og E-kontrol-program. Optimeringer, skærmdump fra fodercomputer og E-kontrol, lægges i en filmappe på computer for evt. at kunne fejlfinde senere.

Krav 112. Blandesikkerhed kontrolleres ved løbende silokontrol. Dette er en løbende opfølgning på, at indvejet mængde er lig med indkøbt mængde på alle indkøbte råvarer. Der må max. være en afvigelse på 2%.

Krav 113. Sigtekontrol af formalet korn foretages min. en gang hver 14. dag på Bygholm 2 sigte eller tilsvarende. Sigteprofil noteres løbende. Partikelfordelingen skal være således, at minimum 70 % af partiklerne er under 1 mm. Partikelfordelingen må kun være grovere, såfremt en USK-

maveundersøgelse på minimum 20 maver indikerer et mavesårsproblem. Det skal være nemt at udtage prøver til sigteanalyse, hvilket evt. kræver etablering af klappkasse på transportvej mellem fodermølle og blander.

Tjekpunkter klima

Krav 33. Stalden skal være ordentlig udtørret – det kontrolleres ved måling af overfladetemperatur på beton i lejearealet. Der skal opnås mindst 22 grader ved måling med IR termometer (Infrarødt termometer), og målt temperatur noteres løbende.

Krav 34. Under udtørring med varmekanon ventileres med 5-15%.

Krav 38. Kurveindstillingen for ønsket temperatur kontrolleres i ventilationsstyringen. Såfremt det er muligt, skal der bruges automatisk kurve for at sikre korrekt temperatur ved grisene. Kontroller, at startvægten på kurven stemmer overens med den ønskede temperatur.

Kedsomhed sparer 200.000 kr.

Efter måske 6-12 måneders stress og lange dage med byggeprojektet, kan man nemt tænke, at nu skal fokus være andre steder i virksomheden. Det er for tidligt. Fokus skal blive ved den nye stald ca. 3 måneder længere. Der må godt være dage, hvor ejer eller driftsleder går i den nye stald og tænker, "nu kører det", og måske kommer til at kede sig. Heldigvis varer kedsomhed sjældent lang tid – så brug freden til at tjekke nogle af detaljerne op fra ovenstående, og brug tid til en god snak med personalet, så de også føler, at de får startet godt op med den nye produktion. En god start sikrer et lavt foderforbrug, flot tilvækst osv. allerede fra første hold. Om man starter med 2,70 eller 2,50 FEsv/kg tilvækst betyder hurtigt 100-200.000 kr. i sparet foder – og forskellen på at være foran eller bagud ved indkøring af det nye staldanlæg.

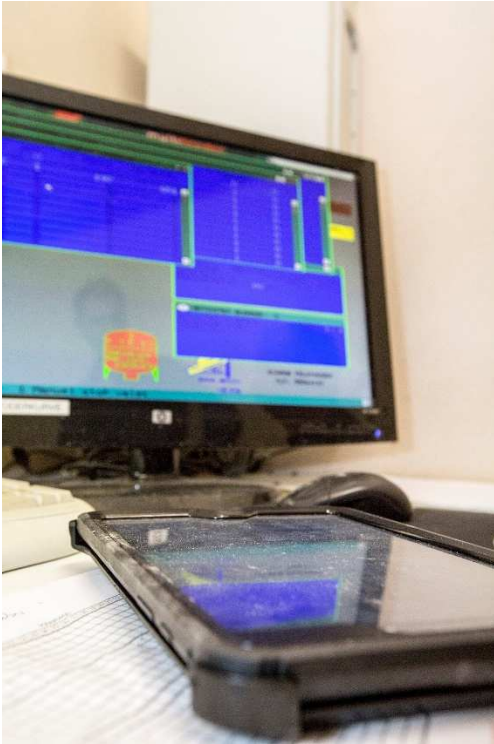

Foto. Hver gang foderoptimeringer er blevet ændret, skal tørstofprocent og FEsv/kg ændres 3 steder. Der skal stå de samme tal i optimering, fodercomputer og E-control-program.

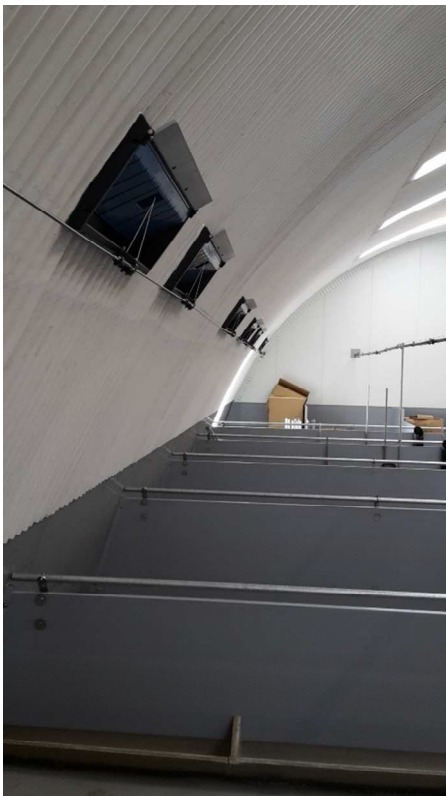

Foto. Klimastyringerne kan have nogle skjulte fejl, som skal rettes, når det første hold grise produceres. Tjek, om kravene til temperaturkurve og ventilationsgrad under udtørring overholdes.

Foto. Efter måske 6-12 måneders stress og lange dage for at få bygget projektet, kan man nemt tænke, at nu skal fokus være andre steder i virksomheden. Det er for tidligt. Fokus skal blive ved den nye stald ca. 3 måneder længere.

Foto. Brug tjeklisten sammen med din rådgiver, og få den gået grundigt igennem løbende, som det første hold slagtesvin produceres i stalden.